

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/213/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215204022
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:8215204022.3

Rozhodnutie

Okresný súd v Spišskej Novej Vsi, samosudca C.. A. R., H. D. H. G.. Y. D., U.. XX.X.XXXX R. A. V., O. XX, E. T., Q. L. O. Ú.A. D., E. H. K. A. D., D. M., N. A. G. L. D., U.. XX.X.XXXX, R. D. XXX, R. K. U.T. O. C. D., U.. XX.X.XXXX, Q.. XX.X.XXXX, Q. Ú. A. V., E. E. O. XX, E. T., o návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh matky zo dňa 10.6.2015 zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 6.9.2013 podala matka maloletej na Okresný súd Bardejov návrh, ktorým žiadala o zrušenie ústavnej starostlivosti nad mal. Y. D., U.. XX.X.XXXX a o jej zverenie do jej osobnej starostlivosti.

Uvedený návrh odôvodnila tým, že nad maloletou bola rozsudkom Okresného súdu v Bardejove č.k. 5P/39/2014-15 zo dňa 27.8.2014 nariadená ústavná starostlivosť z dôvodu, že maloletá neplnila povinnú školskú dochádzku a porúch správania. V súčasnosti maloletá ukončuje k 30.6.2015 povinnú školskú dochádzku, jej správanie je stabilizované a týmto pominuli dôvody na ústavnú starostlivosť. Vedie usporiadaný spôsob života a ona je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť svojej maloletej dcére. S maloletou počas nariadenia ústavnej starostlivosti udržiava pravidelný kontakt a je aj uvoľňovaná do jej domácnosti na prázdninové pobyty. Žije v byte, ktorý je štandardne zariadený a k dispozícii aj potrebám maloletej dcére. jej príjmom je dávky v hmotnej núdzi a príspevky k tejto dávke. O maloletú dcéru je schopná sa postarať.

Uznesením sp.zn. 6P/92/2015-3 zo dňa 22.6.2015 Okresný súd Bardejov preniesol príslušnosť na tunajší súd vo veci mal. Y. D., U.. XX.X.XXXX.

Súd predvolal na pojednávanie matku, kolízneho opatrovníka maloletej a A. V. , E. T.. Reedukačné centrum sa pojednávania nezúčastnilo a preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. napokon konal a rozhodol bez jeho prítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, poverenej zamestnankyne kolízneho opatrovníka, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými spismi na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Matka vo svojej výpovedi zotrvala na podanom návrhu v plnom rozsahu. uviedla, že naposledy dcéru boli navštíviť pred 2 týždňami jej sestry. Ona toho času býva v podnájme v mestskom byte, kedy jej príjem tvorí len vdovský dôchodok. Nevlastní žiaden hodnotnejší majetok. Dcéra ju bola naposledy navštíviť v lete, a v tom čase ona s ňou nemala žiadne výchovné problémy. Tvrdila, že dcéra nebola nijako zlá, ona mala len problémy s dochádzkou do školy, preto sa dostala do uvedeného zariadenia. Ona aj dcére aj

navrhla že po tom čo bude prepustená, že by sa mohla ísť doučiť na školu v ich meste - odbor krajčírka. Dcéra by s tým aj súhlasila.

Kolízny opatrovník cestou poverenej zamestnankyne navrhol návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti vyhovieť.

Z opatrovníckeho spisu vedeného na uvedenú maloletú vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5P/84/2013-15 zo dňa 13.2.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.2.2014, v znení opravného uznesenia sp.zn. 5P/84/2013-20 zo dňa 12.6.2015, uvedený súd nariadil ústavnú starostlivosť nad G. Y. D., , ktorá sa mala vykonávať H. A. V. L. - T. R. a matku maloletej zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona od umiestnenia maloletej v A.U. V. L. - T. R. do 15-tého dňa v mesiaci vopred na účet uvedeného centra.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku pokiaľ šlo o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou vyplynulo, že u maloletej bolo konštatované sústavné záškoláctvo. K náprave napriek upozorňovaniu nedochádzalo. Maloletá nerešpektovala matku, robila si čo chcela. Záškoláctvo maloletej bolo sústavné, k náprave nedošlo napriek výchovným opatreniam, či už zo strany školy alebo zo strany navrhovateľa, ktorým bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Vzhľadom na uvedené súd preto dospel k záveru, že výchova maloletej je vážne narušená. Nebol predpoklad k zlepšeniu, pretože maloletá matku nerešpektovala a k náprave nevedli ani dovtedajšie výchovné opatrenie, za ktoré súd považoval aj upozornenia podľa zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele č. 305/2005 Z.z. zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 5P/839/2014-15 zo dňa 27.8.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.10.2014, v znení opravného uznesenia sp.zn. 5P/39/2013-27 zo dňa 12.6.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.7.2015, uvedený súd zmenil vyššie uvedený rozsudok sp.zn. 5P/84/2013-15 zo dňa 13.2.2014 vo výroku o určení ústavného zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u maloletej a to tak, že ústavná starostlivosť u maloletej bude od 1.9.2014 vykonávaná v A. V. E. T..

Podľa správy A. V. E. T. Q. N. XX.XX.XXXX v školskom roku 2015/2016 maloletá bola preradená z trojročného učebného odboru krajčír - dámske odevy do jednoročného odboru Príprava na robotnícke povolanie na E. O. Š. H. E.E. T., ktorá je súčasťou uvedeného centra a to preto, lebo v školskom roku 2014/2015 neprospeła. V škole dosahuje slabšie vyučovacie výsledky, na vyučovanie sa málo pripravuje, ale ak chce, vie sa naučiť a pochopí nové učivo. Je lenivá, nechce sa jej učiť a preto vlastne neprospeła v minulom školskom roku. Na odbornom výcviku robí práce, ktoré musí a jej aktivita je dosť slabá. Učebný odbor, ktorý v súčasnosti navštevuje, je ľahší a pri troche snahy by ho maloletá zvládla, ale nemá veľký záujem, pretože vo februári pri dovŕšení plnoletosti chce odísť aj bez ukončenia školy. Po návrate z letných prázdnin sa zo začiatku snažila, ale postupne sa nechala počuť, že ona sa učiť nebude, že školu aj tak nedokončí. Na výchovnej skupine sa pridala k najkonfliktnejšej žiačke, je ovplyvniteľná, živá, ale nie drzá, ani vulgárna, no odmieta sa učiť a plniť si svoje povinnosti. K dospelým sa správa slušne a s rešpektom. Vie pomenovať svoje pocity a problémy. Častými rozhovormi a tréningom si začala uvedomovať svoje nevhodné prvky správania. Závažové situácie a problémy zvláda v pokoji a snaží sa ich riešiť kompromisom. Jej reakcie impulzivitu klesli na minimum. Režim a pravidla reedukačného centra sa snaží dodržiavať, priestupkov sa nedopúšťa, väčšinou súvisia so zberaním ohorkov a pokusmi o fajčenie. Je v telefonickom kontakte s matkou a sestrou, ktorá má v uvedenom zariadení svoju dcéru. Pobyť maloletej v reedukačnom centre končí 19.2.2016, dňom jej 18. narodenín, predĺženie ústavnej starostlivosti je nepravdepodobné a preto ani neukončí štúdium v uvedenom zariadení. Vzhľadom na to, maloletá nemá záujem vykazovať snahu a výsledky vo vzdelávacom a výchovnom procese. Počas reedukácie maloletá urobila pokroky hlavne v osobnostnom vývine, dospela, má tendenciu k osamostatňovaniu sa. Aktuálne jej reedukácia stagnuje pod vplyvom presmerovania pozornosti zo školy na domáce prostredie.

K návrhu sa písomne vyjadrila aj maloletá a to písomným podaním zo dňa 6.10.2015, v ktorom uviedla, že 19.2.2016 bude mať 18 rokov. Z reedukačného centra tak či tak odíde, nechce v ňom zostať do júna, aby ukončila školu. Preto chce zrušiť ústavnú starostlivosť, chce ísť domov k mame, nájsť si prácu,

zamestnať sa a pomôcť mame. Bude si hľadať prácu ako šička v Bardejove, kde šijú autopoťahy, alebo aj v zahraničí. Chce pracovať a chce byť zamestnaná, nie ako ostatné.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov matka maloletej nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi a ani žiadne štátne sociálne dávky. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je poberateľkou vdovského dôchodku vo výške 124,10 € mesačne.

Podľa § 55 ods.1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 54 ods. 6 Zákona o rodine, z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrhu matky na zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti u mal. Evy v súčasnosti nie je možné vyhovieť. Maloletá nepreukázala nápravu vo vzťahu k plneniu si svojich školských, resp. študijných povinností, keďže štúdium zanedbáva, napriek tomu, že podľa správy Reedukačného centra Spišský Hrhov pri troche snahy by maloletá jej súčasný študijný odbor zvládla. Z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že maloletá toho času v školskom roku 2015/2016 absolvuje štúdium na jednoročnom odbore Príprava na robotnícke povolanie na Strednej odbornej škole v Spišskom Hrhove. Získava teda určitý vyšší stupeň vzdelávania, než aký toho času má, čo rozhodne je v jej záujme. Skutočnosť, že dňa 19.2.2016 by mala dovŕšiť 18. rok veku a podľa jej vyjadrenia chce po jeho dovŕšení zo zariadenia odísť, súd nepovažoval za relevantnú skutočnosť pre prípadné zrušenie tejto nariadenej ústavnej starostlivosti. Podľa § 54 ods. 6 Zákona o rodine, totiž je možné z dôležitých dôvodov predĺžiť ústavnú starostlivosť u maloletého dieťaťa na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti, pričom za takýto dôležitý dôvod je možné považovať aj bezproblémové ukončenie štúdia maloletému dieťaťu v študijnom odbore, ktorý v čase dovŕšenia plnoletosti absolvuje a ktorý dieťaťu zabezpečí získanie vzdelania umožňujúceho jeho ďalšie uplatnenie v praktickom živote. I keď sa v správe A. V. E.Š. T. síce uvádza, že predĺženie ústavnej starostlivosti v prípade je nepravdepodobné, neznamená to, že k podaniu takéhoto návrhu nemôže do dovŕšenia je plnoletosti dôjsť. (npr. zo strany príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd napokon rozhodol tak, že návrh matky zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a účastníkom im náhradu nepriznal, nakoľko v danom prípade šlo o konanie, ktoré sa mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v troch vyhotoveniach

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1, 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;³¹⁾ ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. 37) (zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení o súdnych exekútoroch o exekučnom poriadku).